

Via Karelia - Tourism and business Cooperation across the Border (Karelia CBC) -hankkeen rahoituksen hakeminen

MH § 112

Kainuun maakuntaohjelma 2014 - 2017 määrittelee matkailun kehittämisen yhdeksi kärkialaksi. Erityisen paljon odotetaan Venäjän matkailun kehittymiseltä. Kehittämislinjauksiksi vuoteen 2017 on määriteltä a) markkinoiden kasvattaminen, b) tuotteiden uudistaminen, c) kainuulaisten vieraanvaraisuus ja yhteispeli, sekä d) matkailun kasvun edellytysten parantaminen Suomessa yhteisvoimin. (Kainuu-ohjelma, 3.2).

Myös Kainuun Venäjä–strategia 2020:n yksi keskeisistä kehitettävä toimialoista on matkailun, kulttuurin ja hyvinvointipalveluiden toimiala. Matkailun markkinointia esitetään kehittäväksi ylimaakunnallisina hankkeina (mm. yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Karjalan maakuntien kanssa) jossa ovat mukana Itä- ja Pohjois-Suomen keskeiset matkailukohteet ja lähialueet, erityisesti Vienan Karjala. Tuotteiden ja palveluiden osalta tärkeäksi nähdään panostaminen monipuolisen tuotetarjonnan kehittelyyn, missä huomioidaan maakunnan rikas kulttuuritapahtumien kirjo. Matkailun voimavarana on valtakunnan rajan ylittävä yhteinen kulttuuriperintö, jota hyödynnetään yhteistyössä Karjalan tasavallan kanssa, myös kolmansien maiden matkailijoiden saamiseksi alueelle. (8.3. Matkailun kehittäminen, Markkinointi, kohta 3, Tuotteet ja palvelut, kohta 4.).

Karelia CBC 2017-2020 –ohjelman hakukierroksella 11.5.2017 Kainuun liitto jätti konseptihakemuksen *Via Karelia – Tourism and business Cooperation across the Border* –hankkeesta. Valintakomitea on hyväksynyt hanke-ehdotuksen jatkokierrokselle, jolloin varsinainen hakemus on jätettävä. Hakuaika päättyy 5.10.2017.

Via Karelia – Tourism and business Cooperation across the Border -hankesuunnitelma on syntynyt kolmen eri toimijan, Runolaulu-Akatemian, Runon ja rajan tie ry:n sekä Kainuun liiton edustajien tekemien aloitteiden pohjalta. Taustalla on edellisellä Karelia CBC – ohjelmakaudella toteutetut kaksi hanketta, yritys yhteistyöhanke BoCo-Bus sekä kulttuurimatkailureittihanke Ontrei Malisen Kanteleen matkailureitti –hanke. Nämä molemmat hankkeet toteutettiin Runolaulu-Akatemian organisaatiossa (Runolaulu-Akatemia oli 28.2.2015 saakka osa Juminkeko-säätiön toimintaa), ja hankkeiden johtajana oli Runolaulu-Akatemian johtaja Pekka Huttu-Hiltunen. Ontrei Malisen Kanteleen matkailureitti -hankkeen päätyttyä reitti luovutettiin Runon ja rajan tie ry:lle. Luovutuksen yhteydessä Runon ja rajan tie ry:n edustajat esittivät toivomuksen, että vastaavanlaista hanketta

ryhdyttäisiin tavoittelemaan tulevalla ohjelmakaudella koko Via Karelia -reitistön tasolla. Hanketta valmistelevien keskustelujen yhteydessä tuli esille sama asia, joka korostui myös BoCoBus – hankkeen loppuraportissa: alueen matkailun ja muunkin liiketoiminnan kehittämisen todellinen pullonkaula on heikko tiestön kunto alueella, erityisesti Ponkalahden kylän ja Kalevalan piirikeskuksen välillä. Tältä pohjalta hanketta ryhdyttiin suunnittelemaan jo vuoden 2015 lopulla.

Via Karelia – Tourism and business Cooperation across the Border -Karelia CBC hankkeen tavoitteena on taloudellisen yhteistyön ja liiketoiminnan lisääminen erityisesti matkailun toimialalla, Suomen vanhimman matkailutien, Runon ja rajan tien, ja siihen liittyvien rajan ylittävien matkailureittien suunnassa. Koko reitistöstä käytetään nimeä Via Karelia. Tavoitteena on erityisesti matkailualan yritysten yhteistyön lisääminen sekä alueen opasteiden, markkinoinnin ja saavutettavuuden parantaminen. Kokonaisuuteen liittyy neljä erityiskohtetta, joita kehitetään omina kokonaisuuksinaan, mutta joiden välisen koordinaation kehittäminen on myös tavoitteena. Runon ja rajan tie ulottuu Vaalimaalta ja Lappeenrannasta Sallaan.

Erityiskohteet ovat:

- a) Karjalan Kirkkotie tai ns. Pyhiinvaellusreitti Heinävedeltä, ns. uudesta Valamosta vanhaan Valamoon (reitintie opasteiden kehittäminen, matkailuyritysten yhteistyön kehittäminen, markkinointi jne.). Reitti jatkuu myös Kizhin museosaarelle.
- b) Ontrei Malisen Kanteleen matkailureitti Kainuusta Vienan Karjalaan. (Uudessa hankkeessa jatketaan siitä mihin aikaisemmissa hankkeissa on päästy. Reitti on olemassa, mutta sen niveltäminen koko Via Karelia-reitistöön, sen opasteiden ja palveluiden kehittäminen, yritysten ja reittikokonaisuuden kansainvälisen markkinoinnin kehittäminen). Hankesuunnittelussa on mahdollista jatkaa reittiä Kalevalasta Kemin suuntaan.
- c) Muinaismuistoreitin perustaminen Hossan ja Julman Ölkyn kansallispuiston alueelta Belomorskin kalliopiirosalueelle ja Solovetskin luostariin, sekä
- d) Tienparannus Vienan Karjalan alueella välillä Ponkalahti – Kalevala. (Aikaisemmalla ohjelmakaudella tienparannus päättyi Ponkalahteen. Nyt parannetaan tietä siitä eteenpäin).

Hankkeen keskeisimpiä sisältöjä yllä olevien erityiskohteiden lisäksi on koko reitistön kehittäminen, tien merkitsemisen kohentaminen, alueiden yritysten aktivoiminen ja avustaminen nimenomaan yhteistoiminnan ja markkinoinnin osalta. Yhteistoiminnan tavoite ulottuu rajan molemmille puolille. Alueen toimijat – niin yritykset kuin julkiset toimijat – on tarkoitus saattaa yhteen ja rakentaa matkailutie-konseptin puitteissa yhteistyölle pysyviä muotoja. Näin hankkeen tuloksena on pysyvää yhteistyötä, pysyvästi olemassa olevia matkailu-liiketoiminnan rakenteita.

Hankkeessa rakennetaan myös kansainvälistä markkinointia alueen ulkopuolelle. Erityisenä kohdealueena on Keski-Eurooppa. Runon ja Rajan tiellä on jo runsaasti yhteyksiä keskieuroppalaisiin vastaaviin organisaatioihin.

Hankkeen partnereita on konseptihakemuksessa mukana yhteensä 16 kpl: Karjalan tiekomitea, Karelian Wood Company Oy, Runon ja rajan tie ry, Karjalan Informaatio- ja turismikeskuksen Sortavalan toimisto, Carelian Wild Guys/Paavo Pakarinen, Kainuun Etu Oy, Runolaulu-Akatemia, Äksyt Ämmät Oy, Idän Taiga ry, Suomussalmen kunta, Kuhmon kaupunki, Kuusamon kaupunki, Kizhin museohallinto, Kostamuksen piiri, Kalevalan piiri, Louhen piiri. Lopullisessa hakemuksessa partnereiden lukumäärää on syytä pienentää noin puoleen, eli alle 10 partneriin.

Hankkeen kesto olisi 36 kuukautta (hakemuksessa 1.2.2018 – 28.2.2021), ja sen kokonaisbudjetti asettuu 775 000 – 850 000 tasolle. Ohjelman tukea haetaan 575 000 – 599 000 e. Budjetti jakautuu siten, että venäläiset partnerit kattavat kaikki Venäjän puolella tapahtuvien toimenpiteiden omarahoitusosuudet, ja tienparannusosiossa vielä huomattavasti enemmän, kuin ohjelman vähimmäisvaatimuksen mukaisesti (neuvottelujen tässä vaiheessa on puhuttu vähintään 50 % rahoitusosuudesta noin 300 000 euron investointiin). Venäläisten partnereiden rahoitusosuudeksi on kaavailtu noin 175 000 e. Suomalaisten partnereiden rahoitusosuudesta (noin 48 000 e) katetaan ainoastaan Suomen puolella toteutuvia kustannuksia.

Hankkeen suunnittelua on johtanut Runolaulu-Akatemian johtaja Pekka Huttu-Hiltunen, ja siihen ovat osallistuneet erityisesti Runon ja rajan tie ry:n johtaja Juha Rantala sekä Kainuun liiton aluekehityspäällikkö Paavo Keränen. Valmisteluvaiheeseen Runolaulu-Akatemia on saanut tukea Leader-hankkeesta sekä AIKO-rahoituksesta. Neuvotteluita ja työpajoja matkailualan yritysten ja organisaatioiden kanssa on järjestetty vuosien 2016 ja 2017 aikana Kainuussa, Koillismaalla, Pohjois-Karjalassa, Vienan Karjalassa, Sortavalan alueella ja Petroskoissa. Kainuussa neuvotteluihin ovat osallistuneet Kainuun liiton lisäksi mm. Kainuun Etu Oy ja Idän Taiga ry sekä alueen kunnat ja matkailuyritykset. Karjalan tasavallassa neuvottelua on käyty mm. Karjalan tiekomitean, Karelia Wood Companyn, Kizhin museohallinnon, Sortavalan alueen info- ja turismikeskuksen, sekä lukuisien yritysten ja piirihallintojen kanssa.

Hankesuunnitelman valmistelusta vastaa Pekka Huttu-Hiltunen yhteistyössä Kainuun liiton aluekehitystiimin kanssa (pl Karelia CBC-ohjelman hallinnoinnissa mukana olevat). Hankevalmistelua koordinoi aluekehityspäällikkö Paavo Keränen.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehityspäällikkö Paavo Keränen, puh. 044 710 0853 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi @kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Kainuun liitto päättää hakea rahoitusta Via Karelia – Tourism and business Cooperation across the Border –hankkeelle Karelia CBC -ohjelman rahoitusta 5.10.2017 päättyvällä hakukierroksella. Kainuun liito päättää osallistua hankkeen omarahoitukseen 8000 euroa/vuosi (yhteensä enintään 24 000 e vuosina 2018–2021).

Maakuntahallitus:

Runolaulu-Akatemian johtaja Pekka Huttu-Hiltunen esitteli hanketta.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
